

Справа № 199/1964/23

(3/199/1150/23)

ПОСТАНОВА

іменем України

21.03.2023 року м. Дніпро

Суддя Амур-Нижньодніпровського районного суду м. Дніпропетровська Воробйов В.Л., за участю захисника особи, відносно якої складено протокол про адміністративне правопорушення ОСОБА_1 адвоката Неруш О.В., розглянувши справу про адміністративне правопорушення відносно ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , громадянина України, військовослужбовця В/Ч НОМЕР_1 , відповідно до протоколу про адміністративне правопорушення, складеного працівником поліції місцем проживання зазначена адреса: АДРЕСА_1 , у скоєні адміністративного правопорушення, передбаченого ч.1 ст.130 КУпАП,

ВСТАНОВИВ:

19.02.2023 року у відношенні ОСОБА_1 складено протокол серії ААД №042523 про адміністративне правопорушення за ч.1 ст.130 КУпАП, в тому, що він, «19.02.2023 року о 01-30 годині, в районі будинку №1к по вул.Донецьке шосе у м.Дніпро (Амур-Нижньодніпровський район), керував автомобілем «Субару» № НОМЕР_2 з ознаками наркотичного сп'яніння, а саме: поведінка, що не відповідає обстановці, підвищена жвавість, виражене тремтіння пальців рук та від проходження огляду на стан сп'яніння відмовився, чим порушив п.2.5 ПДР України».

Вважають, що в діях ОСОБА_1 мається склад адміністративного правопорушення, передбаченого ч.1 ст.130 КУпАП, тобто керування транспортними засобами особами в стані алкогольного, наркотичного або іншого сп'яніння, або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, а також передача керування транспортним засобом особі, яка перебуває в стані такого сп'яніння чи під впливом таких лікарських препаратів, а так само відмова особи, яка керує транспортним засобом, від проходження відповідно до встановленого порядку огляду на стан алкогольного, наркотичного або іншого сп'яніння, або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують увагу і швидкість реакції.

ОСОБА_1 до суду не з'явився, був повідомлений про дату та час шляхом направлення поштового повідомлення, про причини своєї неявки суд не повідомив.

За вказаних обставин, з метою дотримання розумних строків розгляду справи, оскільки провадження за ч.1 ст.130 КУпАП не потребує обов'язком участі особи, на яку було складено протокол про адміністративне правопорушення, вважаю можливим розгляд справи здійснювати у його відсутність, на підставі ч.1 ст.268 КУпАП.

Захисник особи, відносно якої складено протокол про адміністративне правопорушення ОСОБА_1 адвокат Неруш О.В. у судовому засіданні просив провадження відносно ОСОБА_1 закрити за відсутністю в його діях складу адміністративного правопорушення, передбаченого ч.1 ст.130 КУпАП.

ОСОБА_1 згідно своїх письмових пояснень свою провину не визнав та зазначив, що у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння автомобілем не керував, на вимогу поліцейського він пройшов огляд на місці зупинки за допомогою приладу «Драгер», результат якого був негативним та після чого його почали звинувачувати у перебуванні у стані наркотичного сп'яніння, з чим він не був згоден. Однак у нього був прямий наказ свого безпосереднього

командира та не міг покинути вищевказаний автомобіль без нагляду, оскільки в ньому перебував бойовий комплект.

Дослідивши наявні докази, вважаю, що в діях ОСОБА_1 відсутній склад адміністративного правопорушення, передбаченого ч.1 ст.130 КУпАП, у зв'язку з наступним.

Підставою залучення суб'єкта правопорушення до юридичної відповідальності є наявність в його діях складу правопорушення.

Склад правопорушення - це сукупність передбачених законом об'єктивних і суб'єктивних ознак діяння, які характеризують (визначають) його як правопорушення (об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона).

Об'єктивна сторона правопорушення - це сукупність ознак, що характеризують зовнішню сторону складу правопорушення, тобто об'єктивні ознаки зовнішнього прояву правопорушення й об'єктивних умов його здійснення. Обов'язковими ознаками об'єктивної сторони правопорушення є наявність діяння (суспільно небезпечного або шкідливого), причинний зв'язок, наслідки (суспільно небезпечні або шкідливі) діяння. Крім того, серед ознак об'єктивної сторони порушення є місце та час його вчинення.

Суб'єктивна сторона правопорушення - це внутрішня сторона правопорушення, що характеризує психічну діяльність особи в момент здійснення правопорушення. Обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони є провина (у формі умислу або необережності), тобто певне психічне відношення особи до свого протиправного діяння і його суспільно небезпечним або шкідливим наслідкам (результату).

Відповідно до ст.ст.245, 246, 252, 256, 268, 280, 283 КУпАП, суддя при розгляді справи розглядає всі питання факту і права, але в межах порушеного провадження, дотримуючись принципів судочинства та здійснення правосуддя, коли висновки судді не можуть ґрунтуватися на припущеннях, а всі сумніви вини тлумачаться на користь особи, яка притягується до адміністративної відповідальності, у зв'язку з чим докази повинні бути оцінені суддею на їх достатність для достовірних і безперечних висновків про скоєний на принципах забезпечення доведення вини за ст.129 Конституції України, і визнання провини згідно зі ст.252 КУпАП не може мати наперед встановленої сили.

Згідно ст. 251 КУпАП доказами в справі про адміністративне правопорушення, є будь-які фактичні дані, на основі яких у визначеному законом порядку орган (посадова особа) встановлює наявність чи відсутність адміністративного правопорушення, винність даної особи в його вчиненні та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи. Ці дані встановлюються протоколом про адміністративне правопорушення, поясненнями особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, потерпілих, свідків, висновком експерта, речовими доказами, показаннями технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, у тому числі тими, що використовуються особою, яка притягається до адміністративної відповідальності, або свідками, а також працюючими в автоматичному режимі, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, у тому числі тими, що використовуються особою, яка притягається до адміністративної відповідальності, або свідками, а також працюючими в автоматичному режимі, які використовуються при нагляді за виконанням правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, протоколом про вилучення речей і документів, а також іншими документами.

Відповідно до ст. 256 КУпАП у протоколі про адміністративне правопорушення зазначаються також інші відомості, необхідні для вирішення справи.

Практика Європейського суду з прав людини показує, що суд при оцінці доказів повинен керуватися критерієм доведення «поза розумним сумнівом». Таке доведення може впливати із сукупності ознак чи неспростовних презумцій, достатньо вагомих, чітких і узгоджених між собою.

У якості доказів вчинення ОСОБА_1 адміністративного правопорушення, суду надано рапорт інспектора взводу №2 роти №1 батальйону №3 УПП в Дніпропетровській області ДПП Олексія Косих від 19.02.2023 року.

Однак, в розумінні правової позиції висловленої у постанові Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 15.04.2020 року №489/4827/16а вбачається, що свідчення службової особи інспектора патрульної поліції не можуть вважатись об'єктивними доказами у справі, оскільки така особа є представником суб'єкта владних повноважень, який виконує функції нагляду та контролю за безпекою дорожнього руху, тому і вищевказаний рапорт працівника поліції не можна вважати доказом винуватості ОСОБА_1 у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ч.1 ст.130 КУпАП.

Відповідно до ст. 256 КУпАП у протоколі про адміністративне правопорушення зазначаються також інші відомості, необхідні для вирішення справи.

Практика Європейського суду з прав людини показує, що суд при оцінці доказів повинен керуватися критерієм доведення «поза розумним сумнівом». Таке доведення може впливати із сукупності ознак чи неспростовних презумцій, достатньо вагомих, чітких і узгоджених між собою.

Відповідно до ч.2 ст.266 КУпАП огляд водія (судноводія) на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, проводиться поліцейським з використанням спеціальних технічних засобів. Під час проведення огляду осіб поліцейський застосовує технічні засоби відеозапису, а в разі неможливості застосування таких засобів огляд проводиться у присутності двох свідків. Матеріали відеозапису обов'язково долучаються до протоколу про адміністративне правопорушення.

Матеріали справи містять також і відеозапис з нагрудних камер працівників поліції. Однак вищевказаний відеозапис не містить відомостей та доказів вчинення ОСОБА_1 адміністративного правопорушення, передбаченого ч.1 ст.130 КУпАП. Так, згідно переглянутого відеозапису вбачається, що поведінка за зовнішнім виглядом та характером спілкування ОСОБА_1 з поліцейськими не свідчить, що той перебував у стані сп'яніння. Крім цього вбачається, що ОСОБА_1 пройшов огляд на стан алкогольного сп'яніння на місці зупинки за допомогою газоаналізатору «Драгер». Також відеозапис не містить відомостей про пряму відмову ОСОБА_1 від проходження огляду на стан сп'яніння.

Відповідно до ст.280 КУпАП, суд при розгляді справи про адміністративне правопорушення зобов'язаний з'ясувати, зокрема, чи було вчинене адміністративне правопорушення та чи винна особа у його вчиненні.

Згідно ч. 2 ст. 254 КУпАП - Протокол про адміністративне правопорушення, у разі його оформлення, складається у двох екземплярах, один з яких під розписку вручається особі, яка притягається до адміністративної відповідальності.

Згідно ч.2 ст.19 Конституції України, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Порядок проведення огляду водіїв на стан сп'яніння регламентований Інструкцією про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, затвердженої Наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я України від 09.11.2015 року №1452/735, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 11.11.2015 року за №1413/27858 (далі Інструкція).

Відповідно до пункту 6 Розділу I Інструкції, огляд на стан сп'яніння проводиться:

-поліцейським на місці зупинки транспортного засобу з використанням спеціальних технічних засобів, дозволених до застосування МОЗ та Держспоживстандартом (далі спеціальні технічні засоби);

-лікарем закладу охорони здоров'я (у сільській місцевості за відсутності лікаря фельдшером фельдшерсько-акушерського пункту, який пройшов спеціальну підготовку).

При цьому, згідно пункту 7 Розділу I Інструкції, огляд в закладі охорони здоров'я проводиться лише в разі відмови водія транспортного засобу від проходження огляду на стан сп'яніння на місці зупинки транспортного засобу, або його незгоди з результатами огляду, проведеного поліцейським. Суд вважає, що вказана норма дозволяє оптимізувати час на проведення огляду водіїв та убезпечує добросовісних водіїв від зловживань з боку працівників правоохоронного органу.

Таким чином, фабула інкримінуемого ОСОБА_1 згідно протоколу, адміністративного правопорушення за ч.1 ст. 130 КУпАП за «відмову відпроходження медичного огляду на стан сп'яніння» без конкретизації, чи відмовився ОСОБА_1 від проходження медичного огляду на місці зупинки із застосуванням спеціальних технічних засобів, чи проведення такого огляду у медичній установі, є порушенням Інструкції.

Відповідно до пункту 22 Розділу III Інструкції висновки щодо результатів медичного огляду осіб на стан сп'яніння, складені з порушенням вимог цієї Інструкції, вважаються недійсними.

Отже, такі дії взагалі не утворюють складу адміністративного правопорушення, оскільки у разі дотримання встановленої процедури, «відмова відпроходження медичного огляду у встановленому Законом порядку» утворює склад адміністративного правопорушення, передбаченого ч.1 ст.130 КУпАП у разі відмови від проведення медичного огляду на місці зупинки із застосуванням спеціальних технічних засобів та у медичній установі, про що повинно бути зазначено безпосередньо у протоколі про адміністративне правопорушення.

Однак жодного з таких доказів щодо відмови ОСОБА_1 від огляду на стан сп'яніння у встановленому порядку не надано.

Відповідно до ст. 245 КУпАП під час провадження в справах про адміністративні правопорушення забезпечується всебічне, повне і об'єктивне з'ясування всіх обставин справи, вирішення її в точній відповідності із законом. Вимогами ст. ст. 278, 280 КУпАП встановлено, що при підготовці до розгляду справи суд вирішує, зокрема, чи правильно складено протокол та інші матеріали справи, а при розгляді справи суд зобов'язаний з'ясувати чи було вчинено правопорушення та чи винна дана особа в його вчиненні тощо.

Згідно ст.7 КУпАП України, ніхто не може бути підданий заходу впливу у зв'язку з адміністративним правопорушенням інакше як на підставі і в порядку, встановлених цим законом.

Провадження в справах про адміністративні правопорушення здійснюється на основі суворого додержання законності.

Під складом адміністративного правопорушення розуміється встановлена адміністративним законом сукупність об'єктивних і суб'єктивних ознак, за наявності яких діяння вважається адміністративним правопорушенням.

Об'єктом правопорушення, передбаченого ст.130 КУпАП, є суспільні відносини у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху.

Одним із видів об'єктивної сторони адміністративного правопорушення, передбаченого ч.1 ст.130 КУпАП, є керування транспортним засобом особою, яка перебуває в стані сп'яніння.

Суд також, зазначає, що не убачається з наявного в матеріалах справи відеозапису момент зупинки транспортного засобу під керуванням ОСОБА_1, та відеозапис це не підтверджує.

Крім того, ст. 35 Закону України «Про Національну поліцію» передбачений виключний перелік підстав для зупинки транспортного засобу.

Відповідно до частини 1 вказаної статті, поліцейський може зупиняти транспортні засоби у разі: 1) якщо водій порушив Правила дорожнього руху; 2) якщо є очевидні ознаки, що свідчать про технічну несправність транспортного засобу; 3) якщо є інформація, що свідчить про причетність водія або пасажирів транспортного засобу до вчинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення, або якщо є інформація, що свідчить про те, що транспортний засіб чи вантаж можуть бути об'єктом чи знаряддям учинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення; 4) якщо транспортний засіб перебуває в розшуку; 5) якщо необхідно здійснити опитування водія чи пасажирів про обставини вчинення дорожньо-транспортної пригоди, кримінального чи адміністративного правопорушення, свідками якого вони є або могли бути; 6) якщо необхідно залучити водія транспортного засобу до надання допомоги іншим учасникам дорожнього руху або поліцейським, або як свідка під час оформлення протоколів про адміністративні правопорушення чи матеріалів дорожньо-транспортних пригод; 7) якщо уповноважений орган державної влади прийняв рішення про обмеження чи заборону руху; 8) якщо спосіб закріплення вантажу на транспортному засобі створює небезпеку для інших учасників дорожнього руху; 9) порушення порядку визначення і використання на транспортному засобі спеціальних світлових або звукових сигнальних пристроїв.

Відповідно до частини другої вказаної статті поліцейський зобов'язаний проінформувати водія про конкретну причину зупинення ним транспортного засобу з детальним описом підстави зупинки, визначеної у цій статті.

Проте матеріали справи про адміністративне правопорушення не містять передбачені законом підстави зупинки транспортного засобу під керуванням ОСОБА_1, та відносно якого поліцією не приймалось будь яке рішення щодо порушення ним вимог Закону, у тому числі, що він був зупинений відповідно до ст.35 Закону України «Про Національну поліцію», про що зазначено в рапорті.

Обставини, визначені законом, які давали поліцейському право вимагати від ОСОБА_1 пройти огляд на стан сп'яніння, були відсутні, а тому, за вимогами ч. 5 ст. 266 КУпАП огляд особи на стан сп'яніння, проведений із порушенням чинного порядку, визнається недійсним.

Виходячи з основоположних засад диспозитивності, суд не може встановлювати інші фактичні обставини, окрім тих, які зазначені у протоколі про адміністративне правопорушення.

За вимогами ч.2 ст.251 КУпАП, обов'язок щодо збирання доказів покладається на осіб, уповноважених на складання протоколів про адміністративні правопорушення, визначених статтею 255 цього кодексу.

При цьому суд наголошує, що не має права самостійно відшукувати докази винуватості особи у вчиненні правопорушення, не може перебирати на себе функції обвинувача, позбавляючись статусу незалежного органу правосуддя, що призведе до порушення ст.6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Виходячи з основоположних засад диспозитивності, суд не може встановлювати інші фактичні обставини, окрім тих, які зазначені у протоколі про адміністративне правопорушення.

Положеннями ч. 1 ст. 11 Загальної декларації прав людини від 10 грудня 1948 року та ч. 2 ст. 6 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод від 01 листопада 1950 року, рішенням Конституційного Суду України від 22 грудня 2010 року № 23 рп/2010у справі за конституційним зверненням щодо офіційного тлумачення положень ч.1 ст.14-1 КУпАП передбачено, що кожен, кого обвинувачено у вчиненні правопорушення, вважається невинуватим доти, доки його вину не буде доведено у законному порядку при додержанні, зокрема, процедури притягнення до адміністративної відповідальності, яка повинна ґрунтуватись

на конституційних принципах та правових презумпціях, які зумовлені визнанням і дією принципу верховенства права в Україні.

Наведені правові позиції закріплюють, що особа не вважається винною, доки її провина не буде доведена у встановленому законом порядку. Тобто, особа не повинна доказувати свою невинуватість і її поведінка вважається правомірною, доки не буде доведено зворотне.

При цьому суд наголошує, що не має права самостійно відшукувати докази винуватості особи у вчиненні правопорушення, не може перебирати на себе функції обвинувача, позбавляючись статусу незалежного органу правосуддя, що призведе до порушення ст.6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Згідно ст.62 Конституції України обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом та на припущеннях, а усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь. Отже, враховуючи, що згідно ст.251 КУпАП доказами в справі про адміністративне правопорушення, є будь-які фактичні дані, на основі яких у визначеному законом порядку орган (посадова особа) встановлює наявність чи відсутність адміністративного правопорушення, винність даної особи в його вчиненні та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи, суд, оцінивши наявні в даній адміністративній справі докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному дослідженні всіх обставин справи в їх сукупності, керуючись законом і правосвідомістю, приходять до висновку про відсутність поставленого у вину органом патрульної поліції в діях ОСОБА_1 адміністративного правопорушення, передбаченого ч.1 ст.130 КУпАП, у зв'язку з чим справа про адміністративне правопорушення підлягає закриттю на підставі п.1 ст.247 КУпАП, за відсутністю складу адміністративного правопорушення.

На підставі викладеного та керуючись п.1 ч.1 ст.247, ст.ст. 283, 284 КУпАП,

ПОСТАНОВИВ:

Проведення у справі про адміністративне правопорушення відносно ОСОБА_1 закрити, у зв'язку з відсутністю в його діях складу адміністративного правопорушення, передбаченого ч.1 ст.130 КУпАП.

Постанова судді набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги.

Постанова судді у справі про адміністративне правопорушення може бути оскаржена особою, яку притягнуто до адміністративної відповідальності, її законним представником, захисником, потерпілим, його представником протягом десяти днів з дня винесення постанови

Апеляційна скарга подається до відповідного апеляційного суду через Амур-Нижньодніпровський районний суд м. Дніпропетровська.

Суддя: В.Л.Воробйов